

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Březnice,
Rožmitálská 340**

Rožmitálská 340, 262 72 Březnice

Identifikátor školy: 600 007 871

Termín konání inspekce: 15. - 20. říjen 2003

Čj.:	034 134/03-5075
Signatura:	ob5zx503

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech a skupinách předmětů SOŠ: český jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika ve vyučovaných oborech a ve skupině odborných předmětů studijního oboru Agropodnikání
- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve skupinách předmětů VOŠ: matematika a výpočetní technika, ekonomické předměty a předměty komoditní studie, plodinové systémy a zbožíznalství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům studijního oboru 41-31-N/007 Obchodování se zemědělsko-potravinářskými komoditami
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech a skupinách předmětů SOŠ: český jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika ve vyučovaných oborech a ve skupině odborných předmětů studijního oboru Agropodnikání
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve skupinách předmětů VOŠ: matematika a výpočetní technika, ekonomické předměty a předměty komoditní studie, plodinové systémy a zbožíznalství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům studijního oboru 41-31-N/007 Obchodování se zemědělsko-potravinářskými komoditami
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech a skupinách předmětů vyučovaných oborů SOŠ: český jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika a ve skupině odborných předmětů studijního oboru Agropodnikání
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupinách předmětů VOŠ: matematika a výpočetní technika, ekonomické předměty a předměty komoditní studie, plodinové systémy a zbožíznalství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům studijního oboru 41-31-N/007 Obchodování se zemědělsko-potravinářskými komoditami
- ❖ státní kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů prováděná ve smyslu § 18 odst. 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů: odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků ve výše uvedených předmětech a skupinách předmětů SOŠ, učební plány vyučovaných oborů SOŠ VOŠ, učební osnovy ve výše uvedených předmětech a skupinách předmětů SOŠ a VOŠ, vykazování počtu žáků ve SOŠ a VOŠ, organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti ve SOŠ a VOŠ, výchovná opatření ve SOŠ
- ❖ využívání finančních prostředků poskytnutých škole ze státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 8 odstavce 2 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, kontrolovaným obdobím je rok 2002
- ❖ aktuální stav bezpečnosti a protipožární ochrany, včetně vyhodnocování rizik a řešení mimořádných situací ve vztahu k žákům školy
- ❖ dodržování právních předpisů na úseku školního stravování ve smyslu vyhlášky č. 48/1993 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů a předpisů souvisejících, za období školního roku 2002/2003 a ke dni kontroly

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Březnice, Rožmitálská 340 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 (Zřizovací listina s přílohami a 4 dodatky čj. OŠMS/5932/2001 vydaná dne 6. prosince 2001).

Škola má ve výuce zemědělských oborů dlouholetou tradici, od školního roku 1996 bylo středoškolské studium rozšířeno o vyšší odbornou školu. Podle Rozhodnutí MŠMT ČR

o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 344/02-21 ze dne 14. ledna 2003 škola sdružuje pět součástí: Střední odbornou školu (dále jen SOŠ), Vyšší odbornou školu (dále jen VOŠ), Domov mládeže, Školní jídelnu a Školní hospodářství. V probíhajícím školním roce je ve SOŠ v 11 třídách denního studia 291 žák, ve VOŠ jsou ve dvou třídách 23 žáci. V souladu s citovaným rozhodnutím o zařazení do sítě škol jsou vyučovány studijní obory 26-47-M/001 Výpočetní technika, 41-41-M/001 Agropodnikání, 75-41-M/003 Sociální péče - pečovatelská činnost, 75-41-M/004 Sociální péče – sociálněsprávní činnost, 41-31-N/007 Obchodování se zemědělsko-potravinářskými komoditami.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost ředitele školy, jeho zástupce pro teoretické vyučování, výchovné poradkyně a všech vyučujících ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů SOŠ je v souladu s platnou právní normou. Při přidělení úvazků jsou zohledněny zkušenosti učitelů, délka pedagogické praxe i personální možnosti školy.

Organizační struktura školy má oporu v organizačním řádu, který zahrnuje všech pět součástí, které propojuje do funkčního celku. Delegace pravomocí do jednotlivých úseků jim poskytuje dostatečnou míru autonomie a zároveň umožňuje fungování školy jako celku. Přenos informací uvnitř zařízení vůči zaměstnancům je účinný, opírá se o tradiční i moderní prostředky. Veškerá dokumentace školy je zpracována pečlivě a má příkladnou obsahovou i formální úroveň.

Poradní orgány ředitele školy organizační řád nedefinuje. Složení předmětových komisí, včetně náplně jejich činnosti, je uvedeno v *Celoročním pracovním plánu školy*, který má vysokou informační hodnotu pro pedagogy, žáky i zaměstnance. Z jednání pedagogické rady jsou vedeny záznamy, které ukazují na její ne zcela vyjasněnou funkci. Některé formulace v zápisech z jednání i v třídních výkazech naznačují přisvojení rozhodovacích pravomocí, které pedagogické radě nepřísluší.

Současné vedení školy vychází z pětileté funkční spolupráce, která je postupně zkvalitňována a přináší neustále nové prvky v systematické práci s pedagogy. Ředitel školy, který nastoupil do jejího čela v roce 1992, ve svém stylu řízení školy vychází nejen z vlastní zkušenosti, ale své vědomosti a dovednosti obohacuje studiem školského managementu. Perspektiva školy je nastíněna v dlouhodobé i krátkodobé koncepci školy, jejíž cíle jsou postupně realizovány. Značná pozornost je věnována systematické práci celého pedagogického týmu na výchovně-vzdělávacím procesu. Jednotlivé úkoly jsou konkrétně pojmenovány a následně kontrolovány. Oblast kontrolní činnosti je propracovaná a funkční. Vychází z podrobně zpracovaného plánu kontroly, který zahrnuje celistvě všechny oblasti práce školy. Kontrola má určeny cíle pro jednotlivé úseky a poté prostředky, kterými je realizována. Úroveň a výsledky práce školy a jejich pedagogů jsou pravidelně kontrolovány. Evaluační nástroje, se kterými vedení školy pracuje, jsou vhodně volené a pomáhají pedagogům popsat, zhodnotit a zanalyzovat jejich práci. Zvláštní pozornost je věnována začínajícím vyučujícím. Zápisy z hospitací, fundované rozborů jednotlivých vyučovacích hodin vedením školy v době konání inspekce, snaha zapojit co nejvíce vyučujících do projektového vyučování i opatření k nápravě zjištěných nedostatků vypovídají o funkční kontrolní práci celého vedení. Kritéria hodnocení pro stanovení osobních příplatků a odměn jsou stanovena a v pedagogickém sboru projednána. Další vzdělávání pedagogů je plánováno, vychází zejména z nabídky pedagogických center a je směřováno k realizovaným vzdělávacím programům. Seminářů a odborných přednášek se zúčastňují nejčastěji vyučující jazyků, společenskovedních předmětů, ekonomických a odborných zemědělských předmětů. Všichni vyučující postupně absolvují kurzy informační gramotnosti a běžně pracují ve svých kabinetech s počítači, jimiž jsou ve škole běžně předávány informace

včetně třídní dokumentace a rozvrhu hodin. Velký podíl na používání moderních technologií pedagogy má zástupce ředitele školy. Na sebeevaluaci školy se měl možnost podílet pedagogický sbor formou dotazníku, který vedle stylu řízení mapuje i vztahy mezi pedagogy, motivaci pracovníků apod. Výsledky a zpracování dotazníku tvoří součást sebehodnocení školy, jež vypracoval ředitel školy SWOT analýzou. Pojmenovává silné a slabé stránky školy, styl práce řízení školy a pedagogického sboru, prosazení žáků školy ve světě. Škola byla v době inspekce hodnocena žáky prostřednictvím svolaného studentského parlamentu školy. Se závěry, které vyplynuly z názorů jednotlivých zástupců tříd, bylo seznámeno vedení školy. Kritika byla vznesena na oblast zabezpečení odborné praxe školou, špatné informovanosti o stanovení maturitních odborných předmětů ve střední odborné škole, stále se měnícího rozvrhu hodin pro jednotlivé třídy, konzervativního stylu výuky některých pedagogů, jež je pro žáky nezajímavý a nudný. Jako klad žáci hodnotili dobré hospodaření ředitele školy s finančnímu prostředky. Žáci vystupovali dospěle, problémy uměli pojmenovat.

K hodnocení zaměstnanců využívá ředitel školy zejména brífink v závěru školního roku, přiznání mimořádných odměn a stanovení osobního příplatku. Hodnocení pedagogů je součástí rozboru hospitovaných hodin, který je orientován na jejich odborný a metodický růst.

Velmi dobré personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací programy v souladu se schválenými učebními dokumenty.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně vzdělávací činnost je realizována ve školním areálu, jenž zahrnuje školní budovu, budovu domova mládeže, školní bytovku, bývalou kotelnu na tuhá paliva, sportovní hřiště, parkovou část, ovocnářskou zahradu, botanickou zahradu, 2 haly na uskladnění strojů, skleník a sklad náradí. Školní hospodářství má rozlohu 40 ha (z toho 17 ha pronajatých od Pozemkového fondu, ostatní zemědělská půda je pronajata od vlastníků). Pro teoretické vyučování má škola k dispozici 13 kmenových a stejný počet odborných učeben (2 jazykové, chemie, biologie, 3 výpočetní techniky, literární výchova, výtvarná výchova, pěstování rostlin, ochrana rostlin, mechanizace, chov). Ve školní knihovně se nachází 9000 svazků odborné literatury, v knihovně Domova mládeže 8500 svazků beletrie. Žákům a pedagogickým pracovníkům jsou k dispozici školní jídelna, prostorná tělocvična a společenský sál. Prostředí školy a prostory pro teoretickou i praktickou výuku jsou z hlediska funkčních, estetických, psychohygienických a bezpečnostních podmínek velmi dobré.

Vybavení školy učebnicemi, audiovizuální technikou a pomůckami je v oblasti teoretického vyučování velmi dobré až dobré. Vedle tradičních televizorů, videorekordérů, magnetofonů a zpětných projektorů mohou žáci i učitelé využívat 2 digitální fotoaparáty, 2 dataprojektory, scanner, výpočetní techniku, elektrofonické varhany, automatickou meteorologickou stanici MWS 9.

Skladba učebnic pro vyučování českému jazyku a literatuře odpovídá učivu učebních osnov. Při kontrolních hospitacích učitelky využívaly více čítanky a cvičebnice než prameny literárního či jazykového vzdělávání. Didaktické pomůcky jsou vyučujícím dostupné ve standardním složení. Rozsah materiální podpory sledované výuky byl hodnocen jako dobrý.

Pro společenskovední předměty škola využívá atlasy, mapy (některé jsou ve špatném stavu), nahrávky, diapozitivy, videokazety. Vyučující používají videonahrávky, fólie z vlastních zdrojů. V předmětech sociální politika, organizace volného času žáci nemají učebnice a využívají pouze vlastní poznámky. Podnětnost učeben pro výuku těchto předmětů je malá.

Sbírka pomůcek pro matematiku je poměrně chudá. Obsahuje tradiční stereometrické modely, rýsovací soupravy, kapesní kalkulatory, tabulky a sady fólií do zpětných projektorů.

Pro výuku výpočetní techniky využívá škola 2 odborné učebny. Počítačové stanice jsou vybaveny procesory Celeron, Pentium I a II (operační paměť 64-128 MB, 10-20 GB HDD) a jsou připojeny k Internetu pomocí pevné linky s přenosovou rychlostí 128 kB/s. Ve volném čase je žákům zpřístupněna třetí učebna výpočetní techniky se staršími počítači.

Vybavení školy pro odborné předměty studijního oboru Agropodnikání je velmi dobré, pokud výuka probíhá v odborné učebně, kde jsou k dispozici modely hospodářských zvířat, obrazy, odborné texty a videoukázky. Výuka realizovaná v kmenových učebnách didaktickou techniku postrádala. Využívání učebnic bylo sporadické.

Při vyučování odborných ekonomických předmětů byl využíván zpětný projektor a vyučujícími zpracované studijní texty. K dispozici je však i veškerá didaktická technika školy.

Prostorové a materiální podmínky pro samostudium žáků VOŠ jsou dobré, v mimovyučovací době mají přístup k výpočetní technice a Internetu.

Nadstandardní materiálně-technické zázemí školy je využíváno i širší veřejností. Škola je cvičnou školou České zemědělské univerzity, pro veřejnost pořádá kurzy obecných zemědělských činností; Agrární komora využívá prostory školy při školení poradců. Učeben výpočetní techniky využila škola v rámci projektu P1, státní informační politiky ve vzdělávání; v rámci „Národního programu počítačové gramotnosti“ učí základním počítačovým dovednostem zájemce ze své spádové oblasti. Při kulturních akcích ve městě je veřejností využíván společenský sál.

Ředitel školy cílevědomě plánuje další zlepšení materiálně-technických podmínek vzdělávání, včetně oprav a údržby. Záměrem je i přebudování stávajícího Domova mládeže na pečovatelský dům, cvičné pracoviště studijního oboru Sociální péče.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve škole umožňují efektivně realizovat vyučované obory a jejich úroveň je celkově velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Zařazení studijních oborů 26-47-M/001 Výpočetní technika, 41-41-M/001 Agropodnikání, 75-41-M/003 Sociální péče - pečovatelská činnost, 75-41-M/004 Sociální péče - sociálněsprávní činnost, 41-31-N/007 Obchodování se zemědělsko-potravinářskými komoditami do výuky je v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 344/02-21 ze dne 14. ledna 2003.

Vzdělávací program školy v rozsahu stanoveném předmětem inspekční a kontrolní činnosti je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

Kontrolou rozvrhu hodin a třídních knih bylo zjištěno, že inspekci sledovaná výuka je v souladu s platnými učebními plány.

Rozdělení učiva do ročníků je provedeno jednotlivými učiteli, projednáno v předmětových komisích a schváleno ředitelem školy. Obsahem i rozsahem rámcově souhlasí se schválenými učebními osnovami. Podle zápisů v třídních knihách a namátkové kontroly poznámek v sešitech žáků je patrné, že osnovy jsou plněny. Kvalitu průkaznosti průběhu vzdělávání snižují u některých zápisů v třídních knihách příliš obecné formulace.

Sledované studijní obory SOŠ i VOŠ škola vyučuje podle schválených učebních plánů. V kontrolovaných předmětech a skupinách předmětů škola vyučuje podle platných učebních osnov.

Škola vede povinnou dokumentaci stanovenou § 38a školského zákona. V rámci inspekční činnosti byly kontrolovány rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy, třídní výkazy, školní řád, záznamy z pedagogických rad, rozvrh hodin a přestávek. Pedagogickou dokumentaci VOŠ vede škola v souladu s metodickým pokynem MŠMT. Dokumentace je bez závažných obsahových nedostatků, její administrativní úroveň je standardní.

Pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve SOŠ a VOŠ.

Naplňování učebních osnov je zjišťováno při hospitační činnosti a je předmětem jednání předmětových komisí.

Systém kontroly naplňování učebních dokumentů je účinný.

Psychohygienu rozvrhu hodin a přestávek ve SOŠ je v souladu s vyhláškou MŠMT č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Rozvrh hodin pro třídy VOŠ (1.VO a 2.VO) je sestaven v souladu s učebním plánem.

Školní řád ze dne 31. ledna 2001 respektuje vyšší právní normu (vyhlášku MŠMT č. 354/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů), vychází z organizační struktury školy, jež sdružuje pět součástí, vedle povinností uvádí i práva žáků. Provozní řády odborných učeben a dílen jsou zpracovány s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví žáků, kteří s nimi byli seznámeni.

Informační systém vůči rodičům nezletilých žáků i vůči zletilým žákům využívá standardních prostředků a jeho účinnost je ověřena několikaletou praxí.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Ve funkci výchovné poradkyně pracuje ve škole učitelka, jež absolvovala specializační studium výchovného poradenství. Navíc vystudovala obor psychologie, jíž ve své každodenní činnosti výchovné poradkyně bohatě využívá. S její činností se každý žák školy seznamuje na začátku svého studia v rámci seznamovacích dvoudenních zahajovacích seminářů. V oblasti diagnostické eviduje dvacet žáků se specifickými poruchami učení. Příslušní pedagogové jsou seznámeni s doporučujícími pracovními metodami pro tyto žáky. Informační a poradenská činnost výchovné poradkyně je směřována k žákům vyšších ročníků, kteří jsou informováni o dalších možnostech studia po ukončení střední školy. Nejrozsáhlejší oblastí náplně práce výchovného poradenství je oblast praktická, v níž dominují rodinné problémy a záležitosti žáků školy. Působení výchovné poradkyně ve škole je pro žáky, rodiče a učitele přínosné. Vedení školy oceňuje skutečnost, že se výchovná poradkyně ve svém oboru neustále vzdělává.

Výchovné poradenství významně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve Střední odborné škole

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

V průběhu inspekce bylo realizováno 12 kontrolních hospitací u dvou vyučujících předmětu. Rozdělení učiva do ročníků bylo provedeno formou tematických plánů, které každá z vyučujících zpracovala v souladu s učebními osnovami. Všechny složky předmětu jsou zastoupeny ve všech ročnících. Při stanovení cílů výuky ve vztahu k aktuálnímu stavu ve třídě se projevila rozdílná délka praxe a míra pedagogických zkušeností sledovaných učitelek. První má s výukou ve střední škole krátkodobou zkušenost, její příprava byla zaměřena více na obsahovou složku učiva se snahou sdělit žákům co největší množství informací. Vzdělávací cíl pak nebyl vždy zřetelný. Druhá vyučující využívala účelně svoje pedagogické zkušenosti,

výchovně-vzdělávací cíle průběžně konkretizovala a systematicky naplňovala. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející témata. Systém plánování výuky je funkční, příprava na vyučování směřuje k naplnění obsahu a převážně i pojetí učebních osnov.

Odborná i pedagogická způsobilost obou učitelek je v souladu s podmínkami stanovenými právní normou, český jazyk a literatura byl předmětem jejich vysokoškolského studia, což se příznivě projevilo ve věcné a odborné správnosti výuky. Personální zabezpečení výuky předmětu je velmi dobré.

Vyučování předmětu probíhalo v esteticky standardních učebnách bez výrazné didaktické podnětnosti. Audiovizuální technika je vyučujícím dostupná, rozsah jejího využití byl dobrý. V průběhu hodin žáci pracovali více s čítankami a cvičebnicemi než s prameny literárního či jazykového vzdělávání.

Pojetí sledované výuky bylo vcelku blízké pojetí uvedenému v učebních osnovách. Vedle frontálního vyučování byla zařazována i skupinová či individuální práce, komunikační cvičení a interpretace textů. Tyto formy práce měly různou míru efektivity ovlivněné metodickou přípravou nebo pedagogickou zkušeností. Vnitřní struktura vyučovacích hodin obsahovala kroky potřebné k realizaci vzdělávacích cílů, lišila se však kvantita aktivních činností žáků a efektivita spojení vzdělávání s výchovou či aktualizací učiva. V některých hodinách byla zřetelná dominance učitelky ve všech jejích částech, jindy role vyučujícího jako organizátora výuky dávala dostatek prostoru pro aktivní činnosti žáků. Psychohygienu vyučovacího procesu byla velmi dobrá, tempo výuky přiměřené. Vyučovací čas byl využit převážně efektivně, průběh vyučování byl hodnocen v části hodin jako velmi dobrý, v části navštívených hodin jako dobrý.

Účelově zařazená vstupní motivace byla výjimečná, zaměření na úspěšnost učení se žáků bylo častější. Na týmovou práci jsou žáci zvyklí, někteří však spoléhají na to, že výsledky budou prezentovat jejich aktivnější spolužáci. Efektivita a četnost motivačních metod byla dobrá.

Mezi vyučujícími a žáky výrazně převažovala pozitivní interakce. Pravidla vzájemného chování žáci dodržovali, prvky pasivní rezistence byly výjimečné. U vyučující s dlouholetou pedagogickou praxí se zřetelně projevilo zaměření na osobnostní a sociální rozvoj žáků ve spojení s podporou jejich komunikativních dovedností.

K hodnocení znalostí žáků sloužily převážně metody tradičního individuálního ústního nebo písemného zkoušení. Po dobu jeho trvání byla nezkušeným žákům většinou zadána samostatná práce související s tématem vyučovací hodiny. Zhodnocení podílu žáků na úspěšném či méně úspěšném splnění cíle vyučovací hodiny vyučující prováděly zřídka. Efektivita samostatné práce žáků byla částečně snižována absencí jejího zhodnocení. Klasifikace byla vždy oznámena a stručně zdůvodněna. Stupeň hodnocení odpovídal předvedenému výkonu žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v předmětu český jazyk a literatura celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenských vědách (dějepis, občanská nauka, základy společenských věd, sociální politika, organizace volného času)

Kontrolní hospitace byly realizovány ve studijních oborech střední odborné školy ve čtyřech hodinách dějepisu, třech hodinách občanské nauky a základů společenských věd, třech hodinách sociální politiky a jedné hodině organizace volného času. Týdenní časové dotace všech sledovaných předmětů jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Všichni vyučující mají pro jednotlivé předměty zpracované tematické plány, které kopírují učivo učebních osnov. Každé téma má určenu časovou dotaci. Zápisy v třídních knihách dokládají, že

je dle osobních plánů postupováno ve výuce. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny. Cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd, s probíranými tématy byli žáci na začátku výuky seznámeni. V přípravě na výuku dominovala obsahová složka výuky, především u začínající učitelky. Výuce chybělo využití materiálních zdrojů školy umocňující větší názornost vyučování, ve složce metodické absentovalo činnostní pojetí výuky směrem k žákům, hodnocení jejich práce včetně vzájemného hodnocení a vytvoření velmi malého, v některých fázích výuky vůbec žádného, prostoru pro vyjádření stanovisek a názorů žáků.

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti mají sledované předměty velmi dobré zázemí. Výuku dějepisu zajišťuje zkušený pedagog, v současné době v důchodovém věku, a mladá začínající pedagožka. Jejich odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s platnou právní normou. Také výuka občanské nauky a základů společenských věd je zajištěna začínající učitelkou se získanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Sociální politiku vyučují dvě učitelky kvalifikované pro tento předmět, z nichž jedna nemá doplňkové pedagogické studium a ve školství je úplným nováčkem, tatáž vyučující vede vyučování předmětu organizace volného času.

Výuka společenskovedních předmětů probíhá v kmenových učebnách, jež svým vybavením nejsou pro výuku nijak inspirativní a podnětné. Malé využití didaktické techniky, jíž má škola dostatek, mělo za následek malou názornost vyučování. Zdlouhavé diktování poznámek nebo opisování zápisu z tabule zbytečně ubíraly prostor pro aktivní práci žáků. S nejnovější učebnicí na trhu bylo systematicky pracováno u zkušeného pedagoga dějepisu. V ostatních předmětech práce s učebnicí nebyla využita, v předmětech sociální politika a organizace volného času žáci učebnice nevlastní. Jako další podpůrné materiály byly využity dějepisné atlasy, obrazový materiál, hudební nahrávka, videonahrávka, sportovní náčiní.

Při volbě vyučovacích metod převažovaly tradiční metodické postupy zastoupené verbálním a frontálním pojetím s dominancí vyučujících. Tomuto trendu se vymykala výuka předmětu organizace volného času a dějepisu mladé učitelky, jež vhodně zvolila modelovou situaci a žákyně velmi pěkně spolupracovaly. Výše zmiňovaná výuka byla postavena na činnostním učení a tvůrčí práci žáků. Úsudek žáků zadáváním problémových otázek, rovnoměrné zastoupení indukce a dedukce, uplatnění mezipředmětových vztahů a umění pracovat s informacemi obsahovala výuka zkušeného vyučujícího dějepisu. Vyučování občanské nauky preferovalo informativní složku výuky i v tématech, kde měli žáci pracovat sami se sebou a umocnit tak výchovný charakter předmětu. Hlavními organizátorkami výuky byly i v sociální politice vyučující. Žákům předávaly hotové informace, volily tradiční metody výkladu, které žáky nemotivovaly a neaktivizovaly. Ti se stali pouze pasivními posluchači a zapisovateli poznámek. Výuka postrádala zařazení aktivit a činností na podporu rozvoje vyjadřovacích schopností žáků. Preferována byla pouze frontální práce, skupinová a individuální nebyla využita. Jednostranné metody práce vedly k neměnnému tempu výuky s malým využitím možnosti relaxace žáků.

Dominance učitelky v předávání hotových informací vedla žáky k pasivitě. V malém prostoru, který byl dán k řešení úkolu a problému, žáci zpozorněli a měli snahu zapojit se do dění. Zájem o výuku se projevoval v obratně vedené výuce dějepisu postavené na otevřených otázkách, úvahách a vyvozováních i v organizaci volného času, při níž se aktivně zapojily všechny žákyně do dění a byly zvědavé.

Klima tříd, akceptování stanovených pravidel komunikace mezi učitelem a žákem, mělo dobrou úroveň. Obsah a rozsah komunikační výchovy málo odpovídal společenskému a profesnímu zaměření žákyň, zvláště ve studijních oborech sociální péče. Zvolené postupy ve výuce umožňovaly v nedostatečné míře vytváření a využití prostoru pro osobnostní a sociální rozvoj žáků. Podpora rozvoje komunikativních dovedností žáků byla celkově dobrá. Předností všech

navštívených hodin byl vstřícný přístup vyučujících k žákům a příznivá atmosféra bez projevů nežádoucího chování.

V závěru vyučovacích hodin byl věnován nedostatečný prostor pro shrnutí a zopakování probraného učiva včetně hodnocení práce žáků. Podklady pro klasifikaci získávají vyučující tradičním ústním a písemným zkoušením. Využívané bylo průběžné hodnocení, žákům se dostávalo ocenění známkou, které bylo řádně zdůvodněno. Pracovní výkony nebyly učiteli analyzovány, pojmenování kladů a záporů ve výsledné práci zaznělo ve čtyřech sledovaných hodinách. Individuální schopnosti žáků byly celkově respektovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve sledovaných hodinách společenských předmětů hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Kontrolní hospitace byly realizovány v deseti hodinách matematiky, zhlédnuta byla výuka ve všech vyučovaných studijních oborech. Předmět ve škole vyučují dva učitelé. Týdenní časové dotace matematiky byly v souladu s platnými učebními plány. V oboru Agropodnikání a Sociální péče učitelé využili možnosti diferencovat učivo v obsahu i rozsahu probírané látky, stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání, jejich časově tematické plány byly v souladu s platnými učebními osnovami. V oboru Výpočetní technika použili učitelé učebních dokumentů z roku 1998 schválených MŠMT ČR pod čj. 22 874/98-23 speciálně pro tento obor. Učební osnovy matematiky zde zahrnují i učivo, které novější osnovy předmětu platné pro všechny studijní obory středních odborných škol, s celkovou časovou dotací výuky předmětu stejnou nebo i vyšší, uvádějí jako rozšiřující. Ve snaze vypořádat se s obsažným plánem byl postup výuky uspěchaný, nešlo se do hloubky problémů, nezbyl čas na procvičování učiva a na řešení náročnějších úloh. V bezprostřední přípravě učitelů na hodiny převažovala obsahová složka nad metodickou.

Oba učitelé matematiky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně odrazilo v práci jednoho z nich, u druhého metodická složka výuky zaostávala za odbornou.

Hodiny matematiky probíhaly v kmenových třídách, jejichž vybavení a úprava je standardní. Pracovalo se s křídou a tabulí, používaly se učebnice, kalkulátory, namnožené texty úloh a často zpětný projektor (někdy vhodně, jindy zbytečně).

Většinou byly sledované hodiny organizačně založeny na metodě frontální práce, variabilnější přístup k výuce byl zaznamenán při procvičování nové látky. V hodinách, které byly hodnoceny jako velmi dobré, se nové poznatky odvozovaly z předchozích znalostí, postupovalo se od jednoduchého k obecnému, výuka nepostrádala systematickostí. Učiteli, přestože byl dominantní a žáky silně vedl, se dařilo žáky aktivizovat a zapojovat do dění ve třídě. Tempo výuky bylo přiměřené, evidentní byla snaha o dodržování psychohygieny práce. Tyto zásady se nedařilo naplňovat v hodinách, které byly hodnoceny jako vyhovující. Pozitivem bylo vhodné zařazování výuky matematiky na produktivní dopolední hodiny.

Sledovaným hodinám nechyběla úvodní část s motivujícím uvedením do problematiky. Málo motivování a zapojování do práce byli žáci při výkladu nové látky. Závěry většiny sledovaných hodin postrádaly shrnující a hodnotící část.

Atmosféra vyučovacího procesu byla bezkonfliktní. Převládalo dominantní postavení učitelů, jejichž verbální i neverbální komunikace byla velmi dobrá. Komunikační schopnosti žáků v matematice rozvíjeny nebyly. Podklady pro klasifikaci získávali vyučující tradičním ústním a písemným zkoušením. Využívané bylo průběžné hodnocení, žákům se dostávalo ocenění známkou nebo pochvalou.

Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných hodinách matematiky celkově hodnocen jako dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných předmětech pěstování rostlin a chov hospodářských zvířat studijního oboru agropodnikání

Kontrolní hospitace byly realizovány v šesti hodinách. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů odpovídají učebnímu plánu. Příprava učitelů na všechny sledované hodiny byla z hlediska obsahu v souladu s výukovými cíli, v kvalitě didaktické přípravy se v jedné hodině odrazila krátká učitelská praxe vyučující.

Výše uvedené předměty ve škole vyučují tři pedagogové, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V době inspekce bylo možno navštívit dva z nich. Úplná způsobilost měla pozitivní vliv na kvalitu výuky, která byla vedena odborně a věcně správně.

Výuka probíhala jednak v kmenových učebnách, většinou bez motivace pro daný předmět, jednak v odborné učebně, jejíž vybavení umožňuje plnit cíle výuky převážně praktických cvičení. Při výuce žáci využívali názorné pomůcky (modely hospodářských zvířat, obrazy), odborné texty a video. Využití zpětného projektoru nebylo do výuky zařazeno, přestože se jeho použití nabízelo. Někteří žáci neměli učebnice, jejich využívání bylo sporadické.

Téměř ve všech hodinách převládala frontální výuka, po úvodním zopakování následoval výklad popisného charakteru. Ve dvou hodinách cvičení se vyučující snažila o aktivní zapojení všech žáků, úspěšně organizovala výuku s využitím individuálního přístupu. V závěru hodin chybělo upevnění a shrnutí učiva i snaha získat informace o skutečné efektivitě vyučování. Oblast psychohygieny pozitivně ovlivňují přátelské vztahy mezi učiteli a žáky včetně přiměřeného tempa výuky.

Motivační metody zařazovali vyučující do výuky velmi málo, což bylo jednou z příčin nízké aktivity a malého zájmu žáků o výuku.

K ověřování znalostí žáků ve třech hospitovaných hodinách použili vyučující ústního zkoušení. Otázky byly zaměřeny na míru a kvalitu vědomostí a schopnost aplikovat učivo v praxi. Hodnocení vědomostí a dovedností při individuálním ústním zkoušení žáků bylo vyučujícími prováděno nezaujatě a odpovídalo prokazovaným znalostem žáků. Pouze v jednom případě vedl vyučující žáky k sebehodnocení, zdůvodnění hodnocení žáka nebylo zaznamenáno.

Všechny hodiny probíhaly v přátelské atmosféře, oba vyučující projevovali velmi pěkný vztah k žákům a vysoké odborné teoretické znalosti s viditelným zaujetím pro předmět.

Průběh vzdělávání a výchovy byl v odborných předmětech pěstování rostlin a chov hospodářských zvířat celkově hodnocen jako dobrý.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve Vyšší odborné škole

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika a výpočetní technika

Týdenní časové dotace předmětu matematika (po ročnících) 2-0-0 a předmětu výpočetní technika 2-2-2 byly dodrženy. Předměty ve škole vyučují tři učitelé. Kvalita jejich plánování a přípravy na výuku byla dobrá. Kontrolní hospitace byly realizovány v jedné hodině matematiky a ve dvou hodinách výpočetní techniky. Učivo bylo interpretováno věcně správně a na velmi dobré odborné úrovni.

Výuka matematiky probíhala v kmenové třídě, jejíž vybavení a úprava byly běžné. Hodina měla formu cvičení; učitel zadával úlohy, žáci se je snažili samostatně řešit. Jejich aktivita byla nízká a úspěšnost při řešení úkolů malá, někteří žáci se dosud nepřizpůsobili potřebám studia ve

VOŠ. Výpočetní technika se vyučovala ve velmi dobře zařízené odborné učebně; každý žák pracoval na svém počítači. Těžištěm sledované výuky výpočetní techniky byl logicky uspořádaný, srozumitelný výklad nového učiva. Výkladové pasáže však byly dlouhé a žákům se nedařilo udržet pozornost. Vyučující do práce v hodině nezapojoval žáky, jímž byla probíraná problematika známá.

Úvod vyučovacích hodin nepostrádal seznámení s cílem a obsahem učiva, v jejich průběhu bylo kladným motivačním prvkem řešení praktických úloh, jako záporná motivace se objevovalo časté upozorňování na blížící se testy.

Přístup vyučujících k žákům byl přátelský, v hodinách výpočetní techniky příliš liberální. Hodiny probíhaly v klidné atmosféře, žáci měli dostatek možností pro prezentaci vlastního názoru, byla respektována jejich osobnost a rozvíjena dovednost odborně se vyjadřovat.

V průběhu sledované výuky nebyli žáci hodnoceni. Podklady pro klasifikaci získávají učitelé pomocí tzv. bodového hodnocení. Absolvováním předepsaného počtu bodově hodnocených testů žáci usilují o dosažení hranice (limitu bodů) pro zařazení do jednoho ze čtyř klasifikačních stupňů.

Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných hodinách matematiky a výpočetní techniky celkově hodnocen jako dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech management, marketing, ekonomické teorie a účetnictví

Výuka byla plánována zejména v prvním ročníku s ohledem na rozdílnou vstupní úroveň žáků. Tematické plány jsou zpracovány všemi vyučujícími velmi podrobně, obsahují tematické celky stanovené učebními osnovami předmětů.

Tři vyučující odborných předmětů, u kterých se kontrolní hospitace uskutečnily, mají požadované odborné i pedagogické vzdělání.

Výuka probíhala v učebnách školy, které lze zatemnit. Zpětným projektoem promítané údaje na foliích tak byly velmi dobře čitelné a tvořily základ studijních materiálů pro žáky. Nedostatek vhodných učebnic na trhu nahrazují texty zpracované vyučujícími.

S novými poznatky byli žáci seznamováni formou srozumitelného výkladu nebo přednášky. Při obojím byl použit zpětný projektor. Nové učivo plynule navazovalo na předcházející znalosti a zkušenosti. Vyučující volili citlivě přiměřené tempo výuky zejména v prvním ročníku s ohledem na rozdílnou vstupní úroveň žáků.

Žáci jsou motivováni na počátku hodiny sdělením výukového cíle, v jejím průběhu pak důsledným aplikováním učiva na jejich životní zkušenosti. Motivujícím prvkem je i vzájemný partnerský vztah mezi žáky a učiteli.

Výuka odborných předmětů postavená na převažujícím podílu práce vyučujících neobsahovala výraznější aktivní účast žáků ve vyučování. Zpětnou vazbu realizují učitelé formou dílčích testů v průběhu semestru a zkoušením ve zkouškovém období.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech management, marketing, ekonomické teorie a účetnictví byl hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech komoditní studie, plodinové systémy a zbožíznalství

Časové dotace hodnocených předmětů byly v souladu s učebním plánem školy, který odpovídá schválenému vzdělávacímu programu. Celkem bylo hospitováno šest vyučovacích hodin u tří

pedagogů, kteří zajišťují výuku. Stanovení cílů výuky bylo u všech vyučujících přiměřené studiu ve vyšší odborné škole.

Vysoká odborná úroveň vyučujících byla zárukou věcné výuky se zařazením nových vědeckých poznatků, které byly aplikovány na současnou praxi.

Výuka probíhala ve dvou kmenových učebnách a příkladně vybavené specializované třídě. Ve většině hodin vyučující využívali didaktickou techniku, odborné texty a dostupné pomůcky. Estetika kmenových učeben má standardní úroveň.

Účelná struktura sledovaných hodin přispěla ke splnění výukových cílů. Jasně a srozumitelné organizační pokyny vedly studenty k používání různých informačních zdrojů a postupů při řešení úloh. Vyučující vhodně střídali různé formy a metody práce. Psychohygienu výuky byla dodržena.

V hodinách nechyběla vstupní ani průběžná motivace žáků. Kladným motivačním prvkem byla atraktivnost probíraných témat. Část žáků se aktivně a se zájmem zapojovala do výuky, část jich i přes výraznou snahu vyučujících zůstávala pasivní.

Všichni tři vyučující respektovali individuální dispozice a schopnosti žáků a oceňovali v jednotlivých hodinách dosahované pokroky.

Zhlédnuté hodiny probíhaly v přátelské atmosféře, vyučující prokazovali vysoké teoretické znalosti, vytvářeli prostor pro vyjadřování vlastního názoru žáků a odbornou diskusi. Jazykový projev všech vyučujících byl velmi kultivovaný s cílem podpořit komunikativní dovednosti žáků.

Průběh vzdělávání a výchovy byl v odborných předmětech komoditní studie, plodinové systémy a zbožíznalství celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedle běžné klasifikace zjišťuje škola výsledky vzdělávání hodnocením ročníkových prací a projektů, účastí žáků ve Středoškolské odborné činnosti a v celostátním srovnávání maturantů *Maturita nanečisto 2003*. Jejich vyhodnocení škola sleduje, příznivé výsledky byly dosaženy zejména při komunikaci v němčině (3. místo z 208 škol), v německém jazyce (10. místo ze 172 škol) a v občanské gramotnosti (11. místo ze 117 škol). Výsledky byly projednány v předmětových komisích, analýza a přijetí opatření však nejsou dokumentovány. Ve VOŠ jsou vnitřním evaluačním nástrojem seminární práce, externí nástroje škola nevyužívá.

Průběh vzdělávání a výchovy ve Střední odborné škole je celkově hodnocen jako dobrý, ve Vyšší odborné škole jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 344/02-21 ze dne 14. ledna 2003 je v souladu se zřizovací listinou čj. OŠMS/5932/2001 vydanou dne 6. prosince 2001 Krajským úřadem Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 344/02-21 ze dne 14. ledna 2003

2. Zřizovací listina čj. OŠMS/5932/2001 vydaná dne 6. prosince 2001 Krajským úřadem Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
3. Celoroční pracovní plán školy 2003/2004 projednaný v pedagogické radě dne 26. srpna 2003
4. Organizační a provozní řád školy ze dne 1. září 2002
5. Školní řád pro Střední odbornou školu ze dne 31. ledna 2001
6. Příručka pro učitele platná od 1. září 2002
7. Vnitřní klasifikační řád platný od 1. září 1999
8. Výroční zpráva o činnosti VOŠ a SOŠ Březnice za školní rok 2002/2003 (bez čj. a data)
9. Zápisy z pedagogických rad dne 14. května 2003, 11. června 2003 a 24. června 2003
10. Zápisy z předmětové komise všeobecně vzdělávacích předmětů dne 17. září 2002, 12. února 2003, 8. dubna 2003, 26. června 2003 a 28. srpna 2003
11. Vnitřní platový předpis ze dne 1. října 2000 platný v období roku 2002
12. Kritéria pro stanovení výše nadtarifních složek platu pro rok 2002
13. Řád školní dílny ze dne 1. února 2001
14. Řád školní laboratoře ze dne 1. března 2003

ZÁVĚR

- **Hodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti**

Vytvořené personální podmínky umožňují úspěšně realizovat vzdělávací program, řízení školy je funkčně strukturováno, kompetence jsou stanoveny a převážně realizovány, v řízení je výrazná převaha pozitiv. Vnitřní rezervy v personální struktuře pedagogického sboru jsou vedením školy zmapovány a mobilizovány.

- **Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti**

Z hodnocení materiálně-technických podmínek vyplývá, že ve sledovaných předmětech může být velmi dobře realizována výuka odborných předmětů. Využívání učebních pomůcek a didaktické techniky ve všeobecně vzdělávacích předmětech SOŠ vyžaduje zlepšení.

- **Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce**

Ve školním roce 2003/2004 jsou vyučovány studijní obory zařazené MŠMT ČR do sítě, jejich realizace je v hodnocených předmětech a skupinách předmětů v souladu se schválenými učebními plány a osnovami. Průběh vzdělávání a výchovy byl ve většině předmětů Střední odborné školy hodnocen jako dobrý. Převaha tradičního vyučování vede často k výukovému stereotypu, bez vnitřní diferenciaci a bez potřebné efektivity. Při kontrolních hospitacích však byly zaznamenány i metodické postupy přinášející efektivní pedagogickou práci s velmi dobrými výsledky. Ve Vyšší odborné škole odpovídala hospitovaná činnost schváleným učebními dokumentům, organizace vyučování respektuje členění na hodiny s převahou výkladovou a převahou cvičení. Úroveň výuky je zčásti přiměřená typu vyšší odborné školy, dílem však přetrvává středoškolské pojetí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.
Členové týmu	Ing. Václav Groušl	V. Groušl v.r.
	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
	Pavel Kába	P. Kába v.r.
	Ing. Ivana Nová	I. Nová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Jana Muzikářová
Iva Nestávalová
Ludmila Vacková
Petr Masopust

V Mladé Boleslavi dne 20. listopadu 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. prosince 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Jiří Bílek, ředitel školy	J. Bílek v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát – pracoviště V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-12-18	034 203/03-5075
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.